

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 180 Lei
Pe jumătate . . . . . 90 Lei
In America pe an 3 dolari.

Iese odata la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

Vești triste din Maramurăș.

— Crâșmarii înveninează poporul cu o băutură nouă numită „stropșală” și îl duc pe cărările pierzării trupesti și sufletești. —

Din țara lui Dragoș Vodă vin vești triste. Poporul nostru de de-acolo nu se poate desbăra de boala cumplită a băuturii și lunecă tot mai adânc pe povârnișul căderii. Nu hulim și nici nu scriem neadevăruri, ci cu inima sângerândă arătăm o primejdie cumplită, care ca un nor întunecos apasă asupra frumosului colț de țară, de unde au răsărit în timpurile de demult atâția viteji și voievozi vestiți.

În „Gazeta Maramurașană” care se tipărește în orașul Sighet, un profesor cu durere de neam, d. *Gherghe Vornicu*, publică de curând o foarte dureroasă jălanie asupra stărilor din satele Maramurașului. Țăranii noștri, vânjoșii maramurașeni din alte vremuri, urmașii eroilor lui Popa Lupu zdrobitorul de Tătari și de alte lifte păgâne, sub povara năcazurilor ori din dedare rea, coboară tot mai afund spre blăstămata horincă.

„În timpul din urmă — scrie d. Vornicu — după votarea legii care scumpește mult alcoolul, credeam că lucrurile se vor îndrepta. Contactul (legătura) cu satele însă ne-a pus în fața unor lucruri și mai dureroase. Se bea din nou, se bea mult și cu urmări și mai dureroase pentru neamul nostru”.

„În lipsa alcoolului spirt, ce se întreține până acuma la fabricarea horincei care a scumpit peste puterile sătenilor, cârciumarii duc spirt denaturat (spirt stricat, puturos, care e folosește numai la ars) pe care îl prepară (il dreg) așa, că poate fi pentru moment suportat (răzbit cu plata) de țărani. Așa că se bea acuma beutura numită de țărani *stropșeală* sau *duhoare*, care nu-i alta ceva decât spirt denaturat (adecă scursoarea butoaielor, plină de drojdii veninoase)”.

„De asemenea, pentru desăvârșirea vițiului (păcatului) acestuia atât de dăunător, se mai vând în farmacii (potici) așa numitele *pchi-curi*, un alcool sintetic Hofmann, a cărui întrebuințare are urmări grozave”.

„Celea de mai sus nu sunt închipuiri, sunt fapte constatate (adeverite) de subsemnatul (Gh. Vornicu) la fața locului”.

Așa sună strigătul de primejdie al gazetei din capitala țării lui Dragoș Vodă, descălecatorul Moldovei. Va să zică, cuvintele din fruntea acestor șire nu sunt o scornitură răutăcioasă și hulitoare, ci un foarte jalnic și sfâșietor adevăr. Peste codrii pletoși ai Maramurașului s'a lăsat o grea ceață, neagră și înveninată, ca fumul din coșurile iadului. Țăranul moroșan, neam de „nemiși” din moși de strămoși, e pe cale să se cufunde tot mai primejdios în noroiul ucigător de suflete și de trupuri al „duhoriilor” ovreești.

Ne doare sufletul de acestea triste vești, căci Maramurașul ne este scump tuturor, ca sufletul din noi. Nu vrem să fim însă judecătorii fraților noștri scumpi, din dulcea țară a pământului cutropit de toți hrăpareții Galiției. Horinca și „stropșala” este sora năcazului, a desnădejdiei și a înapoierii. Spirtul se leagă mai cu seamă de omul apăsător de greutate și de dureri. Deci, auzind veștile triste din Maramuraș, întrebăm cu inima strânsă: — Ce năcazuri, ce dureri are Moroșanul de s'a dat așa de adânc duhoriilor fabricate de mâna criminală a crâșmarilor fără suflet și fără Dumnezeu? Ce fac cei chemați ca să curme durerile atât de cumplite ale țăranilor din Maramuraș, încât ei caută să-le înece în spurcata stropșală a spirtului denaturat?

În aceeași vreme însă, îndreptăm un cuvânt de călduroasă frăție și către cei ce s'au dat poate prea curând și prea ușor desnădejdiei, și le zicem:

— Frați cu dreptate, frați Moroșeni, urmași de nemși eroi și de voievozi descălecători de țară, înălțați frunțile voastre și nu vă lăsați răului! Pe voi nu v'au putut nimici Tătarii și liftele păgâne ale trecutului. N'ar fi sfâșietor de jalnic să vă doboare lăcomia și otrava unor lepădături, cari nu sunt vrednici nici să vă deslege curelele încălțămintelor?

Nu-i prea târziu!

Năcazurile se biruiesc în luptă oțeloasă, în avânt străbun și'n puterea credinței izbăvitoare! Luați pildă dela frații voștri mai apropiați, Bucovinenii, cari au făcut atâtea *societăți antialcoolice*, făgăduindu-se că se lapadă de satana horincei, și se păstrează tot oțeloși și tari, ca arcașii lui Ștefan Vodă.

Sus frunțile, frați Moroșeni! Și piară „duhoarea” din mândra voastră țară, să crepe crâșmarii cei fără suflet, cari vă înveninează și vă fură!

A murit un vestit gazetar român.

S'a stins la București, la începutul săptămânii trecute, răpus de-o boală scurtă, vestitul gazetar *Constantin Mille*, care a condus multă vreme ziarele „Adevărul”, „Dimineața” și „Lupta”. Răposatul a fost dintre acei fruntași ai României, cari au cerut mai cu stăruință războiul cu Nemții și cu Ungurii. Pentru acest lucru țara îi este foarte recunoscătoare, iertându-i greșala de-a fi lucrat în gazetărie mult timp alături de jidani.

Fie-i țărana ușoară!

Groznicul cutremur de pământ din Serbia.

Luni spre dimineață în 14 Februarie s'a simțit un puternic cutremur de pământ în toată țara Sârbilor, dar mai cu seamă în Herzegovina. Sguduiturile au ținut vre-o 20 de minute și au fost mai cumplite în jurul orașului *Lyubine*.

Cutremurul a fost cu atât mai înfricoșat cu cât era însoțit de tunete și fulgere seci. În orașul Lyubine s'au dărâmat 10 case, dimpreună cu gara și cu fabrica de tutun a statului. Au fost mulți morți și răniți. Cutremurele s'au simțit și mai târziu, ziua toată.

Lângă satul Dabarsco-Polje un munte întreg s'a prăbușit din cauza cutremurului și a cutropit mai multe case.

Sunt pagube foarte mari și în Dalmația dar mai cu seamă în județele Stolats, Popovopolje și Chibenik.

Mărima nenorocirii nu se poate încă statui căci toate liniile telefonice și telegrafice din Herzegovina au fost stricate. Guvernul din Belgrad a trimis armată și ajutoare.

Un atât de mare cutremur de pământ nu s'a mai pomenit în Herzegovina nici de 50 de ani!

Apostolul Duminecii.

Duminea lăsatului secului de carne (27 Febr. 1927) - I. Cor. 8, 8.
- I. Cor. 9, 2. -

Fraților! Mâncarea nu ne va pune pe noi înaintea lui Dumnezeu. Căci nici de mâncăm, nu ne prisosește, nici de nu mâncăm, nu ne lipsește.

Păgânii jertfeau idolilor tot felul de animale de casă. O parte din carne o ardeau, iar cealaltă o mâncau la ospete. Dar ei mergeau până acolo încât și carnea de pe piață, menită să se vândă locuitorilor, o închinau idolilor. Creștinii în forma aceasta erau siliți să cumpere carne închinată idolilor, că ei nu erau atâția, nici așa de bogați, ca să-și facă măcelărie proprie. Chiar de aceea unii creștini credeau că, dacă vor mânca din carnea jertfită idolilor, se spurcă. Unora ca acestora le răspunde sfântul Pavel, spunând că mâncarea nu ne va pune pe noi înaintea lui Dumnezeu, adecă prin faptul că mâncăm carne nu putem să plăcem lui Dumnezeu. Pentru că dacă mâncăm carne, nu ne prisosește, adecă nu ne facem mai buni înaintea lui Dumnezeu; iar dacă nu mâncăm, nimic nu ne lipsește, adecă prin aceasta nu ne facem mai răi înaintea lui Dumnezeu. Ca și când ar zice: Fie că m'or chema la ospățul cutare, fie că nu m'or chema, cu atâta știu că nu mă voi satura, nici nu-mi va fi foame; prin aceea nici nu mă voi îngrășa, nici nu voi slăbi, nici mai bogat, nici mai sărac nu mă voi face. Va să zică mâncarea în sine nu este un lucru prin care putem să ne facem plăcuți ori neplăcuți înaintea lui

Dumnezeu. Așadară, putem face ce ne place.

Dar să nu-l înțelegem rău pe sfântul Pavel. Aici nu este vorba de mâncări de post ori de dulce, ci numai de mâncarea cărnii ca atare, care în sine nu ne face nici mai buni nici mai răi înaintea lui Dumnezeu. Altceva este postul, care este porunca bisericii. Dacă ne poruncește adecă biserica, să ne ferim de anumite mâncări, trebuie să-i urmăm porunca.

Ci vedeți, ca nu cumva slobozenia voastră aceasta să fie sminteală celor neputincioși.

Fiind noi slobozi să mâncăm ori să nu mâncăm carne, să băgăm de seamă nu cumva prin aceasta să-i smintim pe cei neputincioși, adecă pe cei slabi de inger dintre creștini.

Căci de te va vedea oarecine pe tine, celce ai știință, șezând în capiște: conștiința lui, neputincioasă fiind, au nu se va îndemna a mânca cele jertfite idolilor?

Voi, cărora vă scriu scrisoarea aceasta sunteți oameni înțelegători; voi știți că unui creștin nu-i este iertat să jertfească idolilor, și chiar de aceea unii dintre voi, chemați fiind de prietini păgâni, mergeți în capiște, adecă în biserica păgână, unde se făceau ospetele păgânești, și mâncați din carnea care a rămas dela jertfele idolești. Văzându-vă pe voi creștinii cei fără de știință, se vor sminti și vor începe și ei a mânca din cele jertfite idolilor și prin aceasta rând pe rând se vor face iarăși păgâni.

Și prin știința ta va pieri fratele tău cel neputincios, pentru carele a murit Hristos.

Iată cum în forma aceasta tu-l omori sufletește pe fratele tău cel slab de inger, neaducându-ți aminte că Domnul nostru Isus Hristos și pentru el a murit deopotrivă ca și pentru tine. Și astfel faci ca sângele Domnului să se verse zadarnic.

Și așa păcătuiind împotriva fraților, și

lovind conștiința lor cea neputincioasă, împotriva lui Hristos păcătuiți.

Iată așadară, cum păcătuiți împotriva fraților voștri mai slabi de inger, lovind, adecă rănind, conștiința lor cea neputincioasă, cea slabă. Dar dacă pe voi nu vă mișcă lucrul acesta, să vă miște cel puțin marea nedreptate pe care i-o faceți Domnului Hristos, căci smintind pe frații voștri mai mici, le dați prilejul de a se face păgâni și astfel de a se despărți de Hristos, ceea ce este mare păcat.

Dreptaceea dacă mâncarea smintește pe fratele meu, nu voi mânca carne în veci, ca să nu fac sminteală fratelui meu.

Aceasta este hotărîrea pe care trebuie să o ia fiecare dintre noi. Că ce mare păcat este sminteala, se vede și din cele spuse de sfântul evangelist Mateiu la cap. 18, stih 6 și 7: »Iară cine va sminti pe unul dintre acești mici, mai bine este lui să-și spânzure o piatră de moară de grumazul lui și să se înecă întru adâncul mării. Vai lumii de smintele! Trebuie să vină smintele: însă vai omului, prin care vine sminteala!»

Au doară nu sunt apostol? Au nu sunt slobozi?

Cum se potrivesc cele spus mai înainte de către sfântul Pavel cu întrebările acestea? Ce legătură este între ele? A spus mai înainte, că smintelele trebuiesc încunjurate. Pentru că să dovedească aceasta, se aduce pe sine de pildă. Și anume, cine poate tăgădui că el nu este apostol și ca atare are drept la anumită răsplată din partea credincioșilor săi. Dar el aceasta nu vrea să o primească, ci trăiește după lucrul mânilor sale, numai pentru că să dea pildă bună Corintenilor. Iar dacă eu mă lipsesc de darurile voastre, cari cu tot dreptul mi-s'ar cuveni, pentru că să nu vă lipsiți și voi de mâncarea cărnii rămase dela jertfele idolești? Precum vă dau eu vouă pilda aceasta, așa dați-o și voi celor mai slabi de inger decât voi.

Foia „UNIRII POPORULUI“.

Toma Alimoș.

Foicica fagului,
La poalele Muntelui,
Muntelui Pleșuvului:
In mijlocul
Câmpului,
La puțul
Porumbului;
Pe câmpia verde, 'ntinsă
Și de cetine cuprinsă,
Șade Toma Alimoș
Haiducu din țara de jos,
Nalt la stat,
Mare la sfat
Și viteaz cum n'a mai stat.
Șade Toma tolănit
Și cu murgul priponit
In pripoane de argint,
Și mănâncă frumușel,
Și bea vin din burdușel
Și grăiește în astfel:

„Inchinare-aș, și n'am cui!
Inchinare-aș murgului,
Murgului sirepului
Dar mi-e murgul vită mută
Mă privește și m'ascultă,

N'are gură să-mi răspundă.
Inchinare-aș armelor,
Armelor drăguțelor,
Armelor surorilor,
Dar și ele's fiare reci
Puse'n teci
De lemne seci.
Inchina-voi codrilor,
Ulmilor
Și fagilor,
Brazilor,
Paltinilor,
Că'mi sunt mie frățiori,
De poteri ascunzători;
D'oiu muri
M'or tot umbri,
Cu frunza m'or înveli,
Cu freamătul m'or jeli“.

Și, cum sta
De inchina,
Codrul se cutremura,
Ulmii și brazi
Se clătina,
Fagi și paltini
Se pleca,
Fruntea
De i-o răcoria,
Mâna
De i-o săruta:
Armele din teci ieșia,
Murgulețu'i rincheza.

Până vorba-și isprăvia,
Burduselul
Ridica,
Vinișorul
Că gusta
Și'n picioare se scula.

Ochii'și negri d'arunca,
Peste câmpuri se uita
Și departe ce-mi zăria?
Că'mi venia, mare, venia
Stăpânul
Moșiilor
Și domnul
Câmpilor.
Manea, slutul
Și urâtul;
Manea, grosul
Ș'artăgosul;
Venia, mare ca vântul,
Ca vântul și ca gândul
Cu părul lăsat în vânt,
Cu măciuca pe pământ.
Pân' la Toma când sosia,
Din guriță mi-i grăia:

— Bună ziua, verișcane!
— Mulțămescu-ți, frate Mane,
— D'alei, Toma Alimoș,
Haiduc din țara de jos,
Nalt la stat,
Mare la sfat,

Au nu am văzut pe Isus Hristos, Domnul nostru?

Că apoi eu sunt apostol se mai vede și de acolo că eu l-am văzut pe Hristos, care m'a trimis să propovăduiesc evanghelia.

Au nu sunteți voi lucrul meu în Domnul?

Doară eu v'am născut pe voi prin evanghelia în Isus Hristos, biserica voastră din Corint, adică pe voi creștinii din Corint, eu am zidit-o și astfel voi sunteți fiii mei, iară eu tatăl vostru.

De nu sunt apostol altora, dară vouă cu adevărat sunt, căci pecetea apostoliei mele voi sunteți în Domnul.

Aici sfântul apostol Pavel se arată ca și când altora n'ar fi vestit evanghelia lui Hristos, decât numai Corintenilor, cu toate că de fapt »din Ierusalim până la Iliric am plinit evanghelia lui Hristos« ne mărturisește în epistola sa către Romani (15, 19), iar mai încolo la stih 24 a aceleiași epistole spune că are de gând să meargă și în Spania și atunci să treacă și prin Roma. Presupunând însă cu toate aceste că chiar n'ar mai fi vestit evanghelia nicăieri altundeva, în Corint e sigur că a vestit-o, și încă un an și jumătate căci altfel atunci n'ar fi fost creștinii în Corint. Faptul că s'au încreștinat atâția în Corint este pentru el dovada adică pecetea apostoliei sale.

* * *

Părinții, dascălii, preoții și toți cei așezați în deregătorii mai mari ar trebui să învețe de rost apostolul de astăzi, ori cel puțin partea în care se vorbește despre sminteală, și anume: »Dreptaceea dacă măncarea smintește pe fratele meu, nu voiu mânca carne în veci, ca să nu fac sminteală fratelui meu! Tot asemenea cele spuse de sfântul evanghelist Mateiu despre acelaș mare păcat, la cap 18 stih 6 și 7. Dar ca să vedeți ce spun despre aceasta și sfinții părinți, iată ce ne spune sfântul Ioan Gurădeaur: »Slujba unui învățător

foarte bun aceea este, ca prin pilda sa să dovedească ceea ce a învățat«.

Nu este destul așadară ca părinții și ceilalți mai mari numai să le spună copiilor sau supușilor: »Rugați-vă lui Dumnezeu, nu înjurați, nu furați, nu omoriți, nu vă îmbătați, nu curviți, nu mințiți!«, iar ei să nu împlinescă nimic din toate acestea. Pentru că copiii și supușii nu vorbele ci faptele celor mai mari le țin în minte și le urmează. Spunând și poruncind una, și apoi făcând alta, smintim pe supușii noștri, și astfel ni-se potrivesc vorbele Mântuitorului care zice: »Iară cine va sminti pe unul dintre acești mici, mai bine este lui să-și spânzure o piatră de moară de grumazul lui și să se înecă întru adâncul mării.«

Sfântul Vasile cel Mare spune, că cu atât este mai mare sminteala, cu cât este mai învățat ori mai sus pus cel ce o dă, iară Dumnezeu va pretinde dela unii ca aceștia sângele acelora, cari le urmează pilda.

Feriți-vă deci de sminteală, nu păcătuți înaintea celor mai mici, pentru că prin aceasta faceți păcat îndoit.

IULIU MAIOR.

S'au înecat vapoare și în apele engleze.

În zilele din urmă sunt furtuni cumplite nu numai în Marea Neagră, ci și în alte mări. Astfel știri sosite din Londra spun, că multe și mari nenorociri s'au întâmplat de curând în stămoarea de mare zisă a Măneii, care desparte Anglia de Franța. Un vapor italian și altul norvegian s'au scufundat la gura râului Tamisa. Alte 11 vapoare s'au împotmolit tot în strămoarea Măneii, pățind ceea ce li s'a întâmplat vapoarelor noastre »Durostor« și »Împăratul Traian« în Marea Neagră. Din cauza furtunii și a cezurilor, nici aeroplanele nu mai umblă.

Blajul de demult.

O rugăminte către foștii școlari ai Blajului.

Prin satele și orașele noastre din Ardeal, și din alte ținuturi ale pământului locuit de Români, sunt atâția oameni de carte, cari aici, între zidurile bătrâne și irosite dela îmbinarea Târnavelor au cunoscut celea dintâi buchi ale învățaturii lor. Mulți, foarte mulți, au plecat oameni întregi chiar de-aici, devenind apostoli ai atâtor idei mărețe și salvatoare. Dela 1754, de când preacucernicul arhiereu Petru Pavel Aaron de Bistra a deschis de Dumnezeu blagoslovitele școli românești dela Blaj, se împlinesc acuși șapte sferturi de veac: lung timp de frământări crâncene cu întunerecul apăsător și de izbânzi mântuitoare.

În această vreme, nenumărate rânduri dintre școlarii cei mulți și buni ai Blajului au coborât în morminte, ducând cu dâșii, sub glia mută, atâtea amănunte prețioase și interesante din străduințele lor pentru câștigarea învățaturii, prin care s'a luminat și s'a întărit neamul nostru, în zilele sale celea mai grele. Alte popoare au ferecat în biblioteci întregi silințele prin cari s'au deșteptat la viață națională și la izbăvire.

Despre școalele dela Blaj, a căror parte însemnată în redeșteptarea culturală și națională neamului nostru nu poate fi tăgăduită de nimenea, s'a scris prea puțin și prea întâmplător. Cartea lor cea mare, cea dreaptă și deplină, se cere să fie scrisă încă de aici înainte. Ea se va și scrie, fără îndoială. Însă dacă timpurile noastre de adânci schimbări și prefaceri, nu îngăduie destul răgaz pentru asemenea lucrări migăloase, dela o datorie nu ne putem subtrage totuș.

Noi, toți cunoșcătorii de buchi de astăzi, cei cari mai putem încă cunoaște sau cuiege crâmpie din silințele de ieri și de mai demult ale școalelor dela Blaj, suntem datori să le adunăm măcar și să-le păstrăm pentru cartea cea mare, ce nu poate să mai întârzie mult.

De astă dată ne gândim la școlarii cei mulți ai Blajului, la cei bătrâni mai ales.

Pe la mine ce-ai cătat?
Copile
Mi-ai înșelat,
Florile
Mi-le-ai călcat,
Apele
Mi-ai turburat
Livezi
Verzi
Mi-ai incurcat,
Păduri
Mari
Mi-ai dărâmat,
Ia să-mi dai tu mie seamă,
Ia să-mi dai pe murgul vamă...

Toma, măre, d'auzia,
Din guriță'i cuvânta:
— Ce-ai văzut
Om mai vedea,
Ce-am făcut
Om judeca;
Pân'atuncia, măi fârtate,
Dă-ți mânia la o parte
Și bea ici pe jumătate,
Ca să ne facem dreptate.

Toma, pân'să isprăvească,
Ii da plosca haiducească
Pe jumate s'o golească
Mânia să-și potolească
Ca c'un frate să vorbească.

Mâna stângă
Și'ntindea
Să ia plosca
Și să bea,
Iar cu dreapta
Ce'mi făcea?
Paloș mic că răsucea,
Pânțele
I-atingea,
Mațele
I-le vârsa,
Și pe cal încăleca,
Și fugea nene, fugea:
Vitejia
Cu fuga!

Foicică de rogoz,
Sava-i, Toma Alimos,
Haiduc din țara de jos,
Nalt la stat
Mare la stat
Și viteaz cum n'a mai stat
Cumpătul că nu-și pierdea,
Mână
La rană
Punea
Și din gură cuvânta:
»D'alelei, fecior de lele
Și viteaz ca o muiere,
Nu fugi că n'am dat vamă,
Nu fugi, c'osă'mi dai seamă!
Vreme multă nu pierdea,

Mațele că-și aduna,
Cu brâu lat se încingea,
Mijlocelul că-și strângea
Și la murgu se ducea,
Și pe murg încălica
Ear din gură mi-i grăia:

— Murgule, murguțul meu,
Da-tu-mi-te-a taică-tău
Ca să'mi fii de ajutor
La nevoie și la zor.
Să te'ntreci cu șoimii'n sbor
Pân'o fi ca să nu mor
Tinerel că m'ai slujit,
Dar ș'acum, îmbătrânit,
Să te'ncerci la bătrânețe
Cât puteai la tinerețe.
Azi te jur pe Dumnezeu
Să mă porți ca gândul meu
Și s'ajungi p'al câine rău,
Că mi-a răspuns zilele,
Zilele ca câinele,
Pentru tine, murgule!

Până Toma se gândește,
Murgul coama-și netezește
Și din gură că-mi grăiește;
— Lasă șeaua, sai pe mine,
Și la comă țin-te bine,
Ca s'arăt la bătrânețe
Ce-am plătit la tinerețe!

la atâția preoți, profesori, dascăli și alți cărturari din întreg cuprinsul pământului locuit de Români, cari s'au făcut învățătura aici lângă vechea catedrală a Sfintei Treimi și lângă Câmpia Libertății. Ei, în dalbele lor bătrânețe cinstite au, fără îndoială, atâtea amintiri despre Blaj, despre oamenii și locurile de-aici, despre școale și profesori, despre întâmplările pe cari le-au văzut pe malul Târnavelor surori, despre vestiții „tipăi”, despre steaguri treicolore animate prin copacii din „berc” în ciuda jandarmilor dușmani, despre gazdele școlărești și despre atâtea amănunte din cari se alcătuiește o istorie deplină și credincioasă a unor timpuri scumpe și mari.

Asemenea amintiri nu-i ertat să le lăsăm să moară, îngropând cu ele o viață prețioasă și atât de bogată în roade ca a școlarilor din Blajul de ieri și de mai demult.

Facem deci o caldă rugămintă către toți prea cinstiții veterani ai școalelor noastre, ori de unde și în orice treaptă socială s'ar găsi, să nu pregete a-și lua plăcuta osteneală, să scrie amintirile pe cari le au din anii petrecuți în școalele dela Blaj, mântuind astfel de peire atâtea mărunțișuri de preț, cari vor lumina o epocă însemnată din viața celor mai vechi școale românești ale neamului nostru.

Amintirile și datele ce vor binevoi să însemne despre Blaj și școalele sale, se vor scrie curat pe coale de hârtie, ori în caete potrivite și se vor trimite la adresa de mai la vale, subsemnatul luându-și angajamentul să le depună spre păstrare la *Biblioteca Centrală Arhiepiscopalească* din Blaj, la îndemâna tuturor celor ce vor avea dragostea și priceperea să le dea grai și viață. Celea ce vor avea forma potrivită, le vom pregăti pentru tipar și le vom publica în foile dela Blaj, sau în volum, după putință și împrejurări.

A. Lupeanu - Melin

profesor și bibliotecar arhiepiscopalească în Blaj.

„UNIREA POPORULUI”
este cea mai bună și mai plăcută foaie pentru popor.

Cum stă lumea și țara?

Senatoria de drept a dlui Șt. C. Pop.

Cetitorii noștri cunosc povestea senatorii de drept a fruntașului luptător național ardelenesc *Ștefan Cicio Pop*, care a pregătit și condus adunarea națională dela Alba Iulia, din 1 Decembrie 1918. Comisia Senatului, alcătuită ca să-și spună cuvântul în cauza senatorilor de drept, a hotărât nu de mult, că dl Ștefan C. Pop trebuie să fie numit senator de drept, dânsul fiind președintele adunării naționale dela Alba Iulia.

Dar când a fost lucrul aproape fapt implinit, atunci s'a schimbat toată povestea în urma amestecului dlui Vasile Goldiș, care fiind dușman în politică cu dl Ștefan C. Pop cică a îndemnat pe senatorii averescani să voteze cu toții împotriva dlui Ștefan Pop.

Așa s'a și întâmplat! Punându-se la vot propunerea cu senatoria de drept a dlui Ștefan Cicio Pop, au votat împotriva 124 de senatori și pentru Dsa abia numai 20 de senatori, cei din opoziție.

Povestea deocamdată s'a sfârșit, într'un chip cum nime n'a crezut și n'a gândit. Inimosul luptător național a fost nedreptățit și adânc supărat, ceea ce putea foarte bine să nu se întâmple!

De-ale politice.

După furtunoasa sedință din Parlament — despre care am scris pe larg în numărul trecut al gazetei noastre — în politică nu s'a mai întâmplat nimic deosebit.

Sedințele Parlamentului se scurg

obișnuit, fără vorbiri și fără dezbateri mai însemnate.

În afară de parlament liberalii spun că lucră din greu să înfăptuiască o înțelegere între anumiți oameni politici și împreună să alcătuiască un așa zis „guvern național”. Acest guvern „național” ar fi și chemat să urmeze în locul guvernului averescan, dacă politica din lăuntru a țării ar lua vre-o altă întorsătură decum așteaptă liberalii. Guvernul din această pricină se luptă cu destule greutate și e silit de împrejurări să se lupte cu liberalii ca să nu răstoarne dela cârmă, și cu național-țărăniștii cari se teme că vor veni la cârmă într'un viitor apropiat.

Lupta se poartă tainic, într'o frământătură surdă și încă nu putem profeti, cine va învinge și cum se vor desfășura luptele dintre cele trei partide.

Vaporul românesc „Împăratul Traian” amenințat să se scufunde!

Din cauza furtunii care bântuie cu furie de câțiva vreme pe Marea Neagră a ajuns în primejdie să se scufunde cel mai mare vapor românesc.

Vaporul „Împăratul Traian” venia spre Constanța dela Alexandria, încărcat cu feliurite mărfuri. Din cauza ceții a greșit drumul și s'a lovit de niște stânci și și-a spart pereții. În apropiere nu se afla nici o corabie de ajutor. Apa pătrundea tot cu mai multă putere și amenința vasul cu scufundarea.

Din pricina furtunii nu s'a putut da semnale nici într'o parte ca să vină ajutoarele cât mai grabnic. Dar acum marea s'a mai potolit. Vasele de ajutor s'au putut apropia de locul nenorocirii.

Până Toma se ținea,
Murgul, mare și sbura:
Și sbura tocmai ca vântul,
Fără s'atingă pământul.
Cât o clipă de sbura,
Mult pe Manea-l întrecea,
Iară Toma de-l vedea
Indărât se întorcea
Și din fugă-i cuvânta:
— Maneo, Maneo, fiară, rea,
Vitejia ți-e fuga,
Că, de m'ai junghiat hoțeste,
Mi-ai fugit și mișelește.
Ia mai stai ca să-ți vorbesc,
Pagubele să-ți plătesc,
Pagubele
Cu tăișul,
Faptele
Cu ascuțișul!
Bine vorba nu sfârșea,
Murgulețul și repezea
Și cu sete mi-l lovia;
Capu'n pulbere-i cădea
Iar, cu trupul sus pe șea,
Calu'n lume se ducea.

Foicică micșunea,
Vreme multă nu trecea
Și pe Toma-l ajungea
Moartea neagră, moartea grea.
De pe cal deslălica,
Ochiul

Se'mpăienjena,
Capul
I-se învătea
Și'n des codru se pleca,
Ear din gură ce-mi grăia?
D'alelei, drăguțule,
De-am gândit
Am iscănnit,
Dar și ceasul mi-a sosit.
Sapă-mi groapă din picior
Și mi așterne fânșor,
Ear la cap și la picioare
Pune-mi, pune-mi câte-o floare;

La cap floare
De bujor,
Să-mi-o ia mândra cu dor,
La picioare
Busuioc
Să mă plângă mai cu foc.
Apoi, mare, să te duci,
Drumu'n codri să apuci
Pân'la paltinii trăsniți,
Unde's frații poposiți!
Nimeni frăul să nu-ți puie,
Nici pe tine să se suie,
Făr'd'un tânăr sprâncenat
Și cu semne de vărsat,
Cu păr lung și gălbior.
Care-mi este frățior,
Frățior de vitejie,
Tovarăș de haiducie.

Numai el frăul să-ți puie
Și pe tine să se suie
Tu să-l porți și pe el bine.
Cum m'ai purtat și pe mine.

Bine vorba nu sfârșea,
Sufletul că-și dedea:
Codrul se cutremura,
Ulmi și brazi
Se clătina,
Fagi și paltini
Se pleca
Fruntea
De i-o săruta
Mâna de i-o rumenea
Și cu freamătu-l plângea.

Murgu jalnic râncheza,
Cu copita că-mi săpa
Groapă mică că-i făcea,
Fânșor îi așternea,
Floricele că-i sădea,
Cu trei lacrimi le stropia,
Drumu'n codri c'apuca
Și mergea, mare, mergea
Pân'la paltinii trăsniți,
La voinici poposiți.

Culegerea lui G. D. Teodorescu.

Citiți: „Unirea Poporului”.

și au multă nădejde că vor putea să scoată vaporul la țarm.

Știrile mai noi spun însă, că nu mai e nădejde de scăpare. O nouă furtună izbucnită pe mare ridică valuri cumplită care bat cu furie țărmurile. Vasul inclinat cum se găsește în apă, e năpădit din ce în ce mai mult de valuri și e amenințat să se scufunde din clipă în clipă. În urletele mării, pe întuneric și pe un frig îngrozitor, comandantul și ofițerii vaporului trăesc clipe grozave.

Căldările, mașinile, toate sunt acoperite de valuri care se înalță furioase până pe puntea vaporului. Luminile sunt stinse toate. Vaporul e înconjurat de un întunec înfricoșător și aproape înecat de valurile infuriate ale mării.

Nu mai e nici o nădejde de scăpare. În toată țara lumea românească e tare supărată pentru pierderea „Împăratul Traian”. Pagubă de 200 milioane!

Americanii împotriva României.

Noi Români suntem un popor pașnic. Noi nu hărăm, nici nu supărăm pe nimeni. În trecutul nostru noi am suferit atâtea dela unguri, dela nemți, dela ruși, dela bulgari, dela turci și dela alte nații vecine, ori purtate de vânt spre văile și câmpiile noastre. Noi nu ne-am răsunat și nu ne răsunăm de suferințele trecutului, fiindcă suntem creștini și oameni de inimă.

Durere, că alte nații nu ne înțeleg, ori nici nu vreau să ne înțelegă. Și, adeseori, chiar aceia ne sunt mai mari dușmani, cari împart pita țării cu noi. Ne gândim aici la plânsorii și hulele nedrepte, pe cari le trimițăm în lumea largă în potruva noastră când ungurii din Ardeal, când ovreii ori rușii. Iar acestea plânsori și hule ne-au făcut în timpul din urmă un nume foarte prost în fața lumii. Cioă noi am fi mai răi decât canibalii din insulele Australiei. După hulele răutăcioase, noi umblăm tot cu mâinile sufocate și pline de

sânge, ca nește măcelari. Noi belim ovrei, sugrumăm unguri și mâncăm carne de minorități.!

Așa spun hulele ticăloase.

Iar popoarele celea mari se lasă înșelate și cred aceste prăpăstii. Mai de curând au fost astfel înșelați americanii! Într-o singură săptămână s-au ținut adunări de protestare în 40 de orașe americane, în cari s'a pus că Românii asupresc minoritățile și le înădușă cu genunchii la gură! Auleo, mămuca, ce sălbateci Românii aia!

Tot așa s-au lăsat înșelați și francezii, scumpii și bunii noștri frați mai mari. Ei încă rabdă să se țină tot într-una adunări dușmănoase la Paris în contra noastră! Într-una din acestea adunări a presidat d. Leon Blum, (francez neică, de clasa întâi!) care este cel mai vestit conducător al socialiștilor francezi.

De unde pornesc acestea adunări?

Pornesc de acolo că noi aici, acasă, pe la alegeri de deputați facem pacturi cu străinii și îi lăsam să-le crească coarnele. Le făgăduim, adevărat le făgăduiesc politicienii câte în lună și'n soare, iar dacă nu le împlinim ce li-se făgăduiește, ei ne duc în fața tribunalelor lumii și ne fac țara de ocară.

Învățătura care ar fi?

Să ne păstrăm demnitatea națională și să ne ferim de străini și de voturile lor, între orice împrejurări, căci altfel pătim ca omul din poveste, care a încălzit șarpele la sân.

Străinul tot străin rămâne, de l-ai scaldat tot în unt și'n untură!

La luptele din Mexico i-au parte și companii de femei

Ne aducem aminte din numerele de mai înainte ale gazetei noastre, că în America de mijloc sunt de multă vreme lupte înverșunate între răsculați și președintele Diaz al țării noastre Nicaragua. La acestea lupte în timpul din urmă i-au parte și femeile, sprijinind trupele lui Diaz. Femeile soldați au companii întregi și comandantul dintre ele. Astfel, în timpul din urmă, un batalion de femei a dat o luptă mare cu răsculații la Chinangua, unde comandanta și 16 luptătoare au fost greu rănite.

Revoluția din Portugalia s'a potolit.

Mai curând de cum se credea, revoluția din Portugalia s'a sfârșit, domnind din nou liniștea în toată țara. Garnizoanele militare din cele câteva orașe răsculate, în frunte cu cea din orașul Porto au fost stăpâne pe situație abia câteva zile. În luptele pe carile-au avut cu trupele guvernamentale au fost învinse, și capii revoluționari au fost prinși și aruncați în închisoare.

Luptele dintre răsculați și trupele credincioase guvernului au fost foarte sângeroase. Străzile pe unde s'au purtat luptele au rămas pline cu numeroși morți și răniți din amândouă taberile. Acum se vestește că e liniște în toată țara.

Infricoșătorul omor dela Țicmandru.

În ziua de 8 Februarie, Mariechen, fata lui Klinaresch Michel, din Țicmandru, județul Târnava Mică. Își serbătorea ziua numelui. Sașii cu astfel de prilejuri fac câte un colac și îmbie din el pe prietini și prietenele lor. Așa a făcut și Mariechen, care locuia împreună cu bărbatul ei la bună-sa. S'au adunat împreună o grămadă de prietini și de prietene, ca la o șezătoare. Bărbatul ei Karli s'a dus în vecini la unul cu numele Gusti și a beut acolo 1 litru de vin. Apoi a adus acasă 2 litri, și și-au petrecut foarte bine împreună până noaptea la ora 11.

După ce s'au dus oaspeții acasă, Karli a început a se sfădi rău cu nevastă-sa, bagseama a bănuț-o cu cineva. Sfădindu-se tot mai tare, Karli a amenințat-o că o omoară. Mariechen atunci a fugit pe uliță și a început a striga după ajutor. Karli însă a ajuns-o și cu un cuțit a împuns-o tocmai în inimă, așa că Mariechen a murit numai decât.

Dar dacă a văzut Karli că a murit nevastă-sa, a intrat în odaie și și-a tăiat gâtul cu briciul. Păzitorul de noapte, care auzise îndată despre cele întâmplate, a înștiințat numai decât jandarmii, cari au venit la fața locului și au luat proces verbal despre toate cele întâmplate. Iute au trimis după doctorul la Bălăușer, care l-a trimis pe Karli la spitalul din Sighișoara. Pe drum însă, tocmai ajungând pe dealul Nadeșului, Karli a murit și el. I-au înmormântat deodată. Întreg satul i-a petrecut la groapă, atât Sașii cât și Românii. Femeile au împodobit sicriul nefericitei de Mariechen cu flori, așa că nu se mai vedea. Până astăzi nu se știe, din ce le-a venit căarta.

Către invalizii și văduvele din războiu.

Rog pe invalizii și văduvele din cuprinsul Ardealului și Banatului să-și facă de urgență cereri către ministerele respective, în cari să arete nedreptățile suferite ca: pensionare, improprietărire, strajă, prestație, etc. și să mi le trimită pe adresa mea, cât mai neîntârziat, pentru ca și eu să le trimit Comitetului Central, ales de congres din care fac parte și care este nesalarizat, de nimeni, nici subvenționat de stat, pentru ca să intervină locului în drept pentru îndreptarea greșelilor de până acum. Rog de asemenea și pe cititorii acestei gazete de-a îndruma pe invalizii și văduvele de război de a-și formula cererile lor drepte. Căpitan Gh. Beleuță, delegat al Congresului general, Cluj, Calea Victoriei Nr. 38.

De pe Secaș.

— Căntece și chiuturi la joc. —

Pentru tine mândra mea
Mă uscau ca o curea,
Pentru tine mândră bună
Mă uscau ca o cunună.

Cât a fost, bădiț, vara
Tot ai zis că mi lual
Iar dac'o venit iarna
Ți-ai dat mâna cu alta...
Dar te bată, bădiț, bată
Săptămâna cea rugată
Care-o roagă lumea toată
Și o rog bădiț și eu
Să te bată Dumnezeu:
M-ai iubit și mai lăsat
Ca pe-o vită lângă gard.

De-ar ști, Doamne, cineva
Cum mie mie inima
Ar sta 'n loc și s'ar mira
Cum pământul pot călca?

De urât de voie rea
Nici apa n'o mai pot bea.!

Sărac dor, sărac urât,
Sărac bine de demult,

Ce-am făcut de te-am pierdut,
Că 'n crijmă nu te-am beut,
Nici în târg nu te-am vândut?

Mult mă mir de unele
Cum le vine binele?
Mult mă mir și de-al meu bine,
Ce face de nu mai vine?

Până eram tinăruț
Sângele-mi era calduț
Dar dac'am îmbătrânit
Sângele mi-s'au răcit.

Săracile dragostile
Chiscuesc ca paserile
Pe sub toate gardurile!

Săraci ticiori de pe sate
Cum vă cară la cetate
Legăți cu mâinile 'n spate,
Să vă dea haine crepate
Și săbii și pușca 'n spate,
Să mâncați prefunt uscat
Cu picioru frământat.!

Zăpeni mari în Iugoslavia. În Iugoslavia a nins zilele trecute foarte mult, așa că multe orașe sufer îngrozitor, neavând locuitorii ce mânca, pentru că drumurile și șoselele sunt toate înzăpezite.

DE PRIN SATE

Producțiunea teatrală a tinerilor români din orașul Bistrița.

În orașul nostru este de mult o reuniune de cântări a țăranilor români uniți, mai bine zis a tineretului, care are de conducător de cor pe harnicul și neobositul învățător Titus Lungu. Această reuniune în duminică și sâmbători cântă liturgia în cor la biserica noastră. Dar pe lângă aceasta plăcută datorință s'au pregătit pe ziua de 30 Ianuarie 1917 cu o producțiune frumoasă teatrală, presărată cu puncte de cor și cu o declamare. Producțiunea a avut loc în sala „Geverbeverein” la ora 9 seara.

Program: *Pui de lei*, cor; *Preotul românesc*, declamare de Pavel Irimie; *Ce stai bade tot pe prag?* cor mixt; *Paris în Pădureni*, (un testament curios) comedie în 2 acte, localizată de I. Baci.

Rolurile din piesa de teatru au fost jucate foarte bine. Atât cântările (unele au fost repetate la dorința publicului numeros), cât și teatrul au succes pe deplin, așa că atât inteligența cât și mai ales poporul a fost pe deplin mulțumit. A predat bine Vasile Simon rolul „Stan Budureanu”, administrator la moșia cumnatului său, Marișca Florea, Șandor Fira, dar mai ales a fost foarte bine *Maria Urs* în rolurile Linuca, Anuca și Fircu, și Pavel Crăciun în rolul lui Scriban secretarul satului. Dumitru Grec a fost de tot comic și a stârnit mult râs și a fost des aplaudat în rolul său Levi Heyman boccegiu, precum și Urs Dumitru în rolul Fornăilă Dădănilă, flăcău tomnatec.

Din venitul curat care se ridică la câteva mii lei se va pune bază unei biblioteci populare. Laudă se cuvine zelosului învățător de stat din loc, Titus Lungu, conducătorul producțiunii, apoi diletanților și coriștilor. Poporului harnic și cuminte din Bistrița precum și celor ce au luat parte la petrecere, care a ținut până în zori, mulțumite.

Bistrița, la 11 Februarie 1927.

Correspondent.

Din buiele la moarte. Într-o seară în cărciuma lui S. Pătrașcu din Slanic — Prakhova, a venit N. Rădulescu, cunoscut de toți ca mare buclucaș. Se vede că era cam beut, pentru că a intrat în cărciumă călare. Aici a cerut să i-se dea de beut și a cinstit... și calul, turnându-i un păhar de vin pe gât.

Toată lumea a început să facă gură și atunci Rădulescu s'a văzut nevoit să plece. Când să iasă cu calul, cineva a dat cu un băț în cal. Rădulescu atunci s'a întors înapoi și a întrebat, cine i-a vătămat calul? În aceeași vreme puse mâna pe o sticlă de vin, gata să lovească cu ea.

Polițaiul din Slanic, fiind în cărciumă la o masă cu un prieten, și văzând că Rădulescu are de gând să facă prostii, l-a apucat de mână. Acesta însă îl lovi atât de puternic în cap cu sticla, încât polițaiul căzu scaldat în sânge.

O învălmășeală grozavă s'a produs atunci. Cărciumarul, crezând, că polițaiul e mort, dete lui Rădulescu două lovituri cu muchea unei securi în cap, și Rădulescu căzu mort la pământ.

O fată care doarme de câteva luni. Miss Minton din Chiswell asculta într-o seară dimpreună cu fratele său la radio un concert, când deodată Miss Minton a căzut, leșinată, și deatunci doarme într-una, și anume de 5 luni, fără de a o putea trezi doctorii.

Știrile Săptămânii

Sfat arhieresc. Joi în 10 Februarie s'a ținut la Blaj un sfat al tuturor arhierilor uniți, la care a prezidat I. P. S. mitropolit Vasile. Afară de cei patru arhierii ai bisericii unite au mai luat parte la acest sfat pâr. prepozit Dr. Iacob Radu dela Orade, pâr. prepozit Dr. Octavian Domide dela Gherla, pâr. canonic Nicolae Muntean dela Lugoj și toți canonicii dela Blaj. S'au desbătut toate lucrurile cari privesc viața bisericii unite cu Roma și s'au adus mai multe hotărâri însemnate.

Un nou pelerinaj la Roma. În luna Mai sau Iunie se va aranja un nou pelerinaj la Roma, condus de către dieceza Orăzii, cu prilejul împlinirii alor 150 de ani de când s'a înființat această vladicie. Cu 15 mii lei poate merge oricine atunci la Roma, așa că noi sfătuim pe toți cetitorii noștri cu stare mai bună, să se gândească la aceasta și să viziteze leagănul neamului românesc, mormintele sfinților apostoli, precum și pe locuitorul Domnului nostru Isus Hristos pe pământ. Ceice sunt în stare să jertfească 15 mii de lei pentru scopul acesta, să se anunțe de pe acum episcopiei române unite din Oradea (Piața Unirei 3).

Cu cât crește populația României la an. Ministerul de interne a dat seama despre mișcarea populației în țara întreagă în cursul anului 1925. Din această dare de seamă se vede, că populația României a crescut anul trecut cu 243 mii 660 suflete, adică aproape cu un pătrar de milion, ceea ce este un lucru foarte îmbucurător.

Moartea unui general român. Zilele trecute s'a stins din viață generalul Dumitru Stratilescu, pensionat pentru bătrânețe anul trecut. Generalul Stratilescu a fost comandant al regimentului 2 infanterie din Râmnicul Vâlcea, iar în anii din urmă ai vieții a fost inspector general de armată și director general al tuturor școlilor militare și a centrelor de instrucție ale armelor tehnice. A fost și senator de drept.

Viscol mare în Japonia. În Japonia a fost un viscol așa de mare, cum de mult nu s'a mai pomenit. În părțile de miazănoapte a nins într-una 22 de zile și până acum au murit de ger 140 de oameni. Douăzeci de mii de soldați lucrează la curățitul zăpezii, care pe alocurea a atins înălțimea de 15—18 picioare.

Aducerea aminte de doi mari învățați. Zilele acestea se împlinesc 100 de ani dela moartea alor doi mari învățați ai lumii. Unul se chema Pestalozzi, cel mai mare pedagog adecă crescător de copii al vremurilor mai nouă, și Beethoven, cel mai mare muzicant al vremurilor din urmă. Lumea întreagă îi sărbătorește cu prilejul acesta cu mare alai, toate gazetele lumii aduc articole peste articole despre ei, arătând vrednicile amândurora.

Pedepsirea unor călugărițe. Călugărițele neunite dela mănăstirea Rechiula din Basarabia s'au răsculat anul trecut împotriva noului calendar și n'au lăsat pe preot să slujească în biserică. Ele au fost pârte și aduse în fața judecătoriei, care le-a judecat la câte 300 lei în bani, luând în socotință faptul, că ele nu pricepeau ce va să zică noua schimbare, și prin urmare tot ce au făcut n'au făcut din răutate.

A căzut o stea într'un oraș. În orașul Mohilev din Podolia (Rusia) a căzut un meteor (stea) noaptea, luminând întreg orașul

Populația îngrozită a eșit în stradă, crezând că a sosit ziua judecății din urmă. Sute de locuitori se rugau în genunchi lui Dumnezeu. Căzând a căzut meteorul se auziau detunături puternice iară lumina pe care o răspândea era mai puternică decât a soarelui. Spre fericire meteorul a căzut pe câmp, a intrat adânc în pământ dar n'a făcut nici o pagubă.

Brașovul capitala României? Un ziarist din București a fost primit nu demult în audiență de către M. Sa Regina, care i-a spus între altele, că dacă ar fi vorba vreodată să se mute capitala României dela București altundeva, M. Sa ar fi pentru Brașov, care se află chiar în inima țării, are regiuni minunate, apă foarte bună, aer curat și sănătos. A mai spus apoi M. Sa că dacă România ar cere ajutorul Americanilor, aceia ar fi în stare ca în 2—3 ani de zile să ne zidească o capitală ca în povești.

Proprietar de moșie care dă foc. Moșierul Nicolae Ciută din Bațoiaia, județul Vaslui, n'a avut roadă bună de grâu anul acesta. Și-a asigurat deci întreagă roada de grâu în stog cu 650 de mii la societatea de asigurare „Viața Românească”, în nădejdea că apoi îi dă foc și capătă atâta amar de bani.

Dreptaceea s'a înțeles cu trei săteni, ca ei să pună foc stogurilor de grâu în seara de 2 Novembre 1926. Cei trei săteni așa au și făcut iar moșierul s'a dus la Vaslui, ca nu cumva să-l bănuiască cineva cu aprinderea. El s'a întors înapoi abia noaptea pe la 2 ore, când credea, că focul s'a stins. Lucrul a mers ca pe șinor, și moșierul a și încasat banii de asigurare.

Ce ție însă că zilele trecute cineva a trimis jandarmilor o scrisoare neiscălită, în care spune, că focul a fost pus de cei trei săteni. Jandarmii i-au luat de scurt pe săteni, iar ei au mărturisit totul. I-au prins deci pe toți trei și apoi și pe moșierul, și i-au dus la judecătorie, de unde i-au băgat la dubă.

În viitor nu se vor mai putea căsători oamenii fără certificat medical. Ministerul sănătății publice a întocmit un proiect (plan) de lege, care obligă pe toți cei ce vreau să se căsătorească, să se prezinte la un medic, care îi va vizita dacă sunt sănătoși ori ba. Celor sănătoși le va da un certificat medical, fără de care în viitor nu se vor putea căsători.

Planul de lege al dlui ministru se pare foarte bun, pentru că ne scapă la părere de copii bolnavi. Dară se poate întâmpla ca ceice n'au voie să se căsătorească să trăiască în căsătorie nelegiuită. Chiar de aceea va trebui să vină și o altă lege care să pedepsească foarte rău pe toți ceice trăiesc în nelegiure.

Unde n'a plout de patru ani. În Africa de Sud, și în deosebi în provincia Cap, n'a plout de patru ani, ceea ce nu s'a mai pomenit de 50 de ani. Vitele se frig de sete, iar șacalii (un fel de câini sălbateci, cari noaptea urlă trist și nesuferit) sunt așa de îndrăzneți, încât atacă vitele cu o îndrăzneală ne mai pomenită.

Geruri năpraznice în Rusia. În partea de răsărit a Siberiei au început zilele trecute niște geruri cum nu s'a mai pomenit de mult. Frigul a atins 52 grade Celsius, așa că aproape toate termometrele s'au stricat. În o mulțime de orașe și sate populația nu poate ieși pe ulițe. Ceice au ieșit au înghețat, așa că sunt sute de morți.

Acest mare ger începe se bănuie și în Moldova, unde în zilele din urmă au fost viscole groaznice, iar trenurile nu-și mai pot face regulat cursele.

Călaul bulgar judecat la spânzura-toure. În Bulgaria pedcapsa cu moarte se folosește destul de des, așadar bulgarii trebuie să-și aibă și ei călaul lor, după cum și-l aveau și ungurii pe vremuri pe al lor. Călaul bulgarilor este un țigan cu numele Iusein Iașaroff, locuiește în Sofia și a spânzurat până acuma, din porunca judecătorilor, nu mai puțin de 20 de oameni.

Se vede însă că nu i-a fost de ajuns plata pe care o primea dela stat, și astfel s'a apucat de jafuri și ucideri. Zilele trecute călaul bulgarilor a fost adus în fața judecătorilor săi și judecat la moarte prin spânzura-toure. Se înțelege de sine că astfel el și-a pierdut și postul, și acuma va fi numit altul, care va avea să-l spânzure și pe el, de nu cumva regele îl va ierta.

Ce face credința deșartă. Petre Dumitru Ciocăltan din Galiciuica, de lângă Craiova, nu putea dormi de când a murit tatăl său. S'a dus la bosconitoarele satului, cari l-au sfătuit să-l desgroape pe ficiertatul, să-i scoată inima și s'o ardă, că altfel nu va avea pace cât trăiește.

Petre s'a sfătuit cu alți opt țărani, s'au dus peste noapte în cimitir și au desgroapat trupul deja intrat în putrezime al tatălui lui Petre. Rămășițele pământești le-au așezat pe un pat de lemn, iar Dumitru a început a cioșarti trupul, care mirosea îngrozitor, și apoi l-a scos inima. S'a dus apoi acasă, a făcut un foc mare, iar deasupra a așezat inima tatălui său.

Dar jandarmii au dat de veste, i-au prins pe toți cei nouă țărani nefericiți și i-au dus la judecătoria, de unde i-au dus la temniță. De acum nefericitul de Petre va putea dormi și mai rău, și inima arsă a tatălui său îl va arde și pe el.

CUNOȘTINȚE FOLOSITOARE

Hrana vitelor în vreme de iarnă.

Pentru ca vitele să fie bune și cu putere, și la primăvară să le putem întrebuința mai cu folos la munca câmpului, trebuie să le trăim bine și în timpul iernii.

Cea mai bună hrană pentru vite este fânul bun. Cel mai bun fân însă păstrăm pe când vine plugăritul, iar cum hrănim vitele cu paie, cu tufi sau cu alte nutrețuri.

Ca paie și tufii să se poată întrebuința cât mai bine și să nu se facă sipă cu ele, se obișnuiește să se taie iărunt cu mașina. Cu cât paie se taie mai mărunț, ca și tăieței, cu cât va fi mai bine.

După ce s'au tăiat, trebuie presărate cu sare. În chipul acesta vitele mănâncă acest nutreț ca și fânul cel mai bun.

Sarea ce se presară pe nutrețul tăiat, socotește cam 60—70 gr. la o vită.

Pentru săratul nutrețului este foarte bună și saramura sau apa sărată, cu care se stropește nutrețul.

Pentru hrana vitelor se pot întrebuința și poamele. Merele tocate se pot da ca hrană fără să fie amestecate cu alte nutrețuri.

Tescovina ce rămâne dela storsul rugurilor dacă nu se face rachiu din ea, încă se poate întrebuința ca hrană pentru vite. Tescovina se dă numai pe apă și alte nutrețuri.

Ori ce nutreț vom avea pentru vite,

dacă îl pregătim cum se cade, vitele îl vor mânca cu poftă și nu vor slăbi, iar la primăvară vor putea trage cu ușurință plugul.

Ouatul găinilor iarna.

Iarna ouăle sunt foarte scumpe. Cauza este, că iarna găinile nu prea ouă.

Pentru ca să avem ouă și iarna, încă de toamnă începem păstrarea ouălor. Oule mai întrebuințate mijloace pentru păstrarea ouălor sunt: 1) păstrarea în lapte de var, în care coaja oului, se acopere cu un strat de var, care astupă găurele coajei așa că aerul nu poate să intre în ou; 2) învălirea ouălor într-o hârtie subțire și așezarea lor într'un sac cu pânză rară, care se atârna într-o cămară uscată; 3) ungerea fiecărui ou cu vaselină și așezarea într-o cutie mare.

Ori cum vom păstra ouăle, în stare bună rămân numai cam două luni. Ouăle păstrate mult timp, n'au nici odată gustul ouălor proaspete. Se pot întrebuința în aluat, însă mâncare de ochiuri sau păpară nu se poate pregăti. Pentru acestea mâncările trebuie ouă proaspete.

Ca să avem totdeauna ouă proaspete ne trebuie să avem găini ouătoare în ori ce vreme. Pentru aceasta trebuie ca să ținem găinile mai ales iarna în cotețe bune și să le hrănim cum se cade.

Iarna ouă bine puicile de vreme. O zicătoare veche spune: „Pui la Paști dau păpară la Crăciun“ Puii scoși în Februarie sau Martie, după opt luni, dacă sunt grijii bine, încep a oua.

Pentru ouatul din timpul iernii, trebuie ca cotețul să fie caldușos. Găinile să fie ferite de frig și de umezeală și de vânturi. În coteț se vor pune paie de grâu sau de ovăș, ori frunze uscate. Peste paie se poate pune și gunoi de cal bine uscat, care ține căldură.

Cotețele făcute lângă grajd încă sunt foarte bune.

Hrana găinilor încă trebuie să fie bună și feliurită. Să fie cam aceeași hrană pe care o găsește vara ciugulind prin curte.

Se poate da găinilor iarna tot feliul de sfărături de pâine, carne, legume, Pe lângă grăunțe, să le dăm și puțină semință de in sau de alte plante.

Pentru ca să poată face coajă groasă pentru ou, e bine să se pună în nutreț din când în când și zdrobituri de var.

Oatul de iarna poate aduce mare folos. De aceea femeile să grigească bine găinile în timpul iernii și să pună cloște cât se poate de curând.

De ce Japonezii sunt mici de statură. Japonezii sunt un neam de oameni foarte mici de statură. Un Japonez înalt de 1 metru și 60 centimetri, e un adevărat uriaș. Cauza pentru care Japonezii sunt mici e, că ei nu șed ca noi pe scaune, ci stau cu picioarele încrucișate pe un fel de rogojină; acesta le este felul de a ședa. Din pricina aceasta, mai ales la copii, sângele nu poate umbla bine prin toate părțile corpului și corpul nu se poate desvolta destul de bine. Mai ales picioarele rămân mai mici.

Mai mulți învățați din Japonia au ținut sfat, cum ar putea să vindece această boală. Și au găsit, că mijlocul cel mai bun ar fi, să nu mai lase pe copii să șadă pe rogojini.

FEL DE FEL.

Transportarea cartofilor în vreme de iarnă. Cartofii pot să fie cărați dintr'un loc într'altul și iarna pe gerul cel mai mare, fără să ne fie teamă că vor degera. Cel mai ușor mijloc de apărare a cartofilor în contra gerului este următorul: sacii în cari punem cartofii, îi înmuim în apă rece; îi umplem cu cartofi și după aceea îi stropim pedinafară iarăș cu apă rece. În astfel de saci, cartofii pot să fie duși și pe gerul cel mai mare, fiindcă apa îngheață și formează pe deasupra sacului o pătură de gheață, care împiedică intrarea frigului la cartofi, sau mai bine zis împiedică ieșirea căldurii din ei.

*

Ceaiu bun, pentruca părul să nu albească. Se pun într'un litru de apă frunze de ceaiu de cel mai bun. Se mai adaug și puține cuișoare. Se fierb până scade apa la jumătate. Apoi se trage vasul dela foc și se strecoară apa. Cu aceasta apă se spală părul în fiecare seară. E foarte bună aceasta apă și în contra mătrefei.

*

Cum se pregătește mâncarea de pește. Cea mai gustoasă mâncare se poate pregăti din spinarea peștelui. Înainte de pregătire, peștii de baltă se țin în apă rece de izvor, ca să lase din ei mirosul de baltă. Apoi se curăță de solzi. Curățirea se face, trăgând cu cuțitul dela coadă spre cap. Dacă solzii se desfac anevoie, se opărește peștele cu apă fierbinte, apoi se toarnă apă rece peste el. Peștii fără solzi se curăță cu dosul cuțitului. Când se scot mațele, trebuie să se bage bine de seamă, să nu crepe beșica fierii.

Peștele se fierbe sau se frige încet, la un foc nu prea iute.

Peștele din care pregătim mâncare, trebuie să fie proaspăt. Un pește proaspăt se poate cunoaște de pe aceea, că are ochii limpezi. Peștele mort și prins mai de mult, are ochii spălăciți.

*

Cum putem scăpa de răgușală. Din cauza răcelei, adeseori răgușim. Când suntem bolnavi de răgușală, e bine să bem încet demineța un pahar de apă curată și rece. Peste zi iarăș mai putem bea încetisor un pahar de apă rece.

Seara înainte de culcare, muim un ștergar în apă rece, îl stoarcem și ne înfășurăm gâtul. Pe deasupra punem un alt ștergar uscat. Apoi ne culcăm în pat și ne acoperim bine. Dacă urmăm mai multe zile acest mijloc de vindecare, răgușala trece de bună seamă.

*

Apă rea de baut. În casa unde zace un bolnav de vre-o boală lipicioasă, nu este iertat să ținem vase cu apă sau lapte, descoperite. Apa sau laptele din acestea vase, se încarcă cu germeni de boală și cei cari beau din aceasta apă sau din acest lapte se pot îmbolnăvi. De aceea niciodată să nu beie nimeni din astfel de lapte sau apă. Iar vasele din casa unde zace bolnavul, să nu le ținem niciodată descoperite.

*

Cum putem prăpădi carii din lemn. Adeseori masa, paturile, ori alte mobile din casă sunt atacate de carii. Acestea gadine atacă lemnul, îl rod mereu și mobilele se strică. Pentru prăpădirea lor se poate folosi fiere de bou, pelin și oțet tare. Acestea se fierb la un loc și se ung mobilele atacate. Carii vor perii.

Este foarte bună și pucioasa mestecată cu unt de lemn vechiu.

PREȚUL BANILOR:

1 franc francez se plătește cu	7 Lei 30 b
1 liră sterlină „ „	870 „ — „
1 dolar „ „	178 „ 60 „
1 franc elvețian „ „	34 „ 50 „
1 liră italiană „ „	7 „ 80 „
1 franc belgian „ „	26 „ — „
1 coroană cehoslovacă se plătește	5 „ 40 „
1 zlot polonez se plătește cu	22 „ — „
1 dinar se plătește cu	3 „ 50 „
1 leva „ „	1 „ 60 „
1 marcă aur se plătește	44 „ — „
1 pengő ungar	35 „ — „

Poșta gazetei.

Augustin Nemeș, cantor. Călea patru numere pe cari ne scrieți că nu le-ați primit, le trimitem din nou, deodată. Noi nu v'am oprit foaia. Vă rugăm însă să ne trimiteți și d-v. cât mai curând abonamentul și pe anul trecut și pe anul acesta, total 330 lei. Noi am așteptat cu răbdare, deci să nu ne uitați, că foaia ne stă în mari cheltuieli.

Emil Almășan, Petroșeni. Am primit 160 lei în 10 Ianuar 1927, dar din acești bani 150 lei s'au scris la restanța din anul 1926 și numai 10 lei pe 1927. Dela DVoastră am mai fost primit în anul 1926 lunie 8-lea 120 lei, dar aceia au fost trecuți la anul 1925. Așadară pe anul curgător 1927 mai aveți de plătit 150 lei. Așa spun însemnările noastre. Dacă ați mai trimis însă și alți bani, vă rugăm să ne scrieți, ca să le căutăm de urmă.

Gheorghe Boldor cantor. În urma scrisorii din 2 Februar, te așteptam cu plata abonamentului până în luna Mai 1927. Carte de cântări la morți acum nu avem, dar credem că până în Paști să fie. Te rugăm să ne scrii atunci.

Gheorghe Tolan, cantor. Triodul cerut Vi-se trimite prin Librăria Seminarului. Strănic nu este.

V. T. Am primit Lei 50 din cari am trecut Lei 35 pe 1926, iar 15 Lei pe 1927.

Stau Alexandru. Am primit 155 Lei din cari am trecut restanța de 118 Lei pe 1926, iar restul de 37 Lei l-am trecut pe 1927.

Ioan Bole. Am primit Lei 200 din cari 150 Lei pe 1926, iar 50 Lei pe 1927. Pe 1925 e plătit.

Vasile Berinde. Am primit Lei 160 pe 1927. Vă rugăm însă să trimiteți restanța de 140 Lei de pe 1925.

Dr. V. Pop. Am primit Lei 218 dela Adm. Centrală din care am trecut 150 Lei pe 1926, iar 68 Lei pe 1927. Tot pe 1927 am mai trecut și 50 Lei pe cari ni i-ați trimis cu posta.

Nicolae Neda, Nevrincea. Dela noi foaia pleacă regulat și la timp, pricina că n'o primiți nu poate să fie decât la primăria sau poșta de acolo. Te rugăm să te interesezi și dacă simți cine este vinovatul, să ni-l arăți și vom face arătare la Forurile cuvenite.

Ioan Bane. Am primit Lei 160. Abonamentul plătit pe întreg anul 1927.

Timiș Filip. Am primit Lei 660 din cari abonamentul pentru Dv. pe 1927 Lei 160, pentru Timiș Ioan pe 1927 Lei 160, Bota Dumitru Lei 160 și pentru Gavril Timiș, paroh, Lei 180. Am primit și pentru Mihail Ioan Cerbu, Lei 160. Toate abonamentele plătite până la 31 Dec. 1927.

Silaghi Vasile. Am primit Lei 160. Foaia Vă merge din 1 Februarie 1927.

Petru Sueiu. Am primit Lei 160 ab. pe 1927.

Ioan Lința Gogu. Am primit Lei 160. Vă rugăm a ne trimite și restanța de 120 lei de pe 1925. Adresa am schimbat-o.

Ioan Cozma. Am primit lei 180. Abonamentul pe 1927 lei 160, iar 20 lei am trecut pe 1928.

Of. parohial, Sidriașul mare. Am primit lei 320 din care am trecut restanța de 36 lei pe 1924, lei 150 pe 1926, iar 134 lei pe 1927.

Propriet. Ana Moldovan. Am primit Lei 180 din care 120 Lei am trecut pe 1926 iar 60 lei pe 1927.

Teodor Morariu. Am primit lei 90, care sumă o trimiteți pe 1927. Vă rugăm însă să trimiteți restanța de 60 lei pe 1926.

Păscuț David. Am primit lei 160 ab. pe 1927. Vă rugăm a ne trimite și abonamentul restant de pe 1926, lei 150.

Of. parohial, Zorlențul mare. Am primit Lei 180 din cari am trecut lei 150 în abonamentul pe 1926 iar 30 lei pe 1927.

Oanea Petru. Am primit Lei 160. Am trecut pe 1926 lei 60, iar 100 lei pe 1927.

Mihail Țifrea. Am primit abonamentul de 160 pe 1927. Mai aveți de plătit 150 lei ab. pe 1926

Răduț Ioan. Am primit lei 320 din cari am trecut pe 1925 Lei 120 pe 1926 lei 150, iar 50 lei pe 1927.

Biserica gr.-cat. Negru. Am primit lei 160 din cari 150 lei am trecut pe 1925 iar 10 lei pe 1927.

Coriolan Ciorzan. Am primit lei 100 din cari 50 lei sunt pe 1926 iar 50 lei pe 1927.

Nac Ioan. Am primit 100 lei din cari 57 lei pe 1926 iar restul de 43 lei pe 1927.

Vicente Groșorean. Am primit lei 160.

Redactor responsabil: IULIU MAIOR.

Un învățăcel

din familie bună. se primește la prăvălia de porțelanuri și sticlărie a dlui

(254) 2-3 Henric Trencsiner
Blaj, Str. Regina Maria.

CULTIVATORII DE VII

și toți cei cari
doresc să-și facă
vie, să ceară cu
toată încrederea
altoi dela

FUNDAȚIUNEA LADAY

din Petrisat, lângă Blaj.

(245) 5-6

Mașină de treerat.

Batoza „Umrath“ de 800 și
motor Aser-Bauer de 8 H. P.,
în starea cea mai bună, se
află de vânzare la

VASILE BARNA

(256) 1-3

Blaj, str. Samuil Vulcan.

SEMINTERIA

Arpad Déri

Depozit de semințe, ofere semințele
ci de proveniență germană: garantate
de rasă pură și cu rod, fie semințe
pentru moșii, pentru grădini de le-
gume, fie semințe de flori.

Trimitem prețuri curente gratis și franco
ARPAD DERI, Cluj, Str. Regina Maria 10

[235] 8-16.

De vânzare

Două case

Se vând din mână liberă în Blaj
Informațiuni da

Ioan Vancu

Str. Călărășilor Nr. 1

(243) 3-7

Cum se abonează foaia?

Cine dorește să se facă abonent la foaia noastră, e bine să știe celea
urmează:

1. Dacă vrei ca foaia să înceapă a-ți veni cât mai îngrabă, te duci
poștă, ceri un mandat poștal (buletin pentru trimiterea banilor) și scrii însu
ori rogi pe un știutor de carte mai multă să scrie pe mandat, la locul cuver
adresa noastră „Unirea Poporului“ Blaj, jud. Târnava mică, și suma
bani, pe care o ai la mână, care nu poate fi mai mică decât 45 lei abonamen
pe 3 luni. Apoi pe cotor (cupon) îți scrii adresa ta, curat și cetet, comuna
poșta din urmă. Dacă n'ai mai avut foaia noastră, scrii pe cupon la partea
sus: „abonent nou“. Abonenții vechi vor scrie la acelaș loc numărul fâșiei
pe adresa cu care le vine foaia, număr ce se află tipărit în partea stân
deasupra.

2. Cine n'a văzut foaia noastră niciodată și o cunoaște numai din auz
ne scrie o cartă postală și ne cere un număr de probă. Unora ca aceștia
le trimitem *un singur număr*, în care punem și un mandat poștal, cu adre
noastră tipărită gata. Acest mandat îl va și folosi cât mai curând, căci
până nu sosesc banii de abonament, foaia regulat n'o pornim.

3. Tot așa facem și cu aceia cari se abonează pe câte o cartă poșt
scriindu-ne: „să mă socotiți și pe mine între abonați!“ Aceștia încă prim
numai un singur număr, ca de probă, și foaia regulat nu li-se pornește, până
ne trimit și bani, măcar pe 3 luni înainte.

4. Cei cari ar dori să se aboneze la foaie, dar chiar atunci nu au t
la îndemână, se duc la preotul comunei și-l roagă să se iscălească și pârî
pe cartă postală de cerere, ca o recomandare și ca o cheazăie binevoitoare
banii ni se vor trimite omeneste mai târziu. Aceasta o cerem așa, ca să fim s
tiți de neplăceri și de așteptări zadarnice.

Urmând acestea îndrumări, foaia o poate avea oricine repede, regulat
totdeauna la vreme. Arătați acestea și vecinilor și cunoscuților dumneavoaș

Administrația gazetei.